

UZASADNIENIE

Celem projektowanej ustawy o sprawozdawczości organizacji pozarządowych jest stworzenie systemu służącego do składania sprawozdań przez organizacje pozarządowe, zapewnienie jawności i przejrzystości sprawozdawczości organizacji pozarządowych oraz wprowadzenie jednolitych form i obowiązków sprawozdawczych dla różnych form podmiotowości prawnej organizacji pozarządowych.

Przejrzystość finansowania powinna być jedną z naczelných reguł funkcjonowania organizacji pozarządowych. Działanie na rzecz dobra wspólnego na zasadzie non-profit, bazujące na wykorzystaniu zaufania społecznego do tego rodzaju aktywności publicznej, wymaga pełnej transparentności. Ma to znaczenie zwłaszcza teraz, w dobie postępującej globalizacji i dynamicznego wzrostu znaczenia sektora pozarządowego w życiu publicznym i jego wpływu na kształtowanie opinii publicznej.

Postulat jawności działań organizacji pozarządowych i autoregulacji w tym zakresie został już sformułowany na I Ogólnopolskim Forum Inicjatyw Pozarządowych w 1996 r. jednak do dziś nie został w sposób systemowy zrealizowany przez środowisko sektora. Zasada jawności została również wyrażona w Karcie Zasad Działania Organizacji Pozarządowych, w której podkreśla się, iż działalność merytoryczna i finansowa organizacji pozarządowych jest działalnością jawną z uwagi na szczególną troskę o posiadane przez nie środki publiczne bądź powierzone im przez osoby prywatne. Przejrzystość finansów organizacji musi pozwalać na zewnętrzną ocenę zasadności i racjonalności wydatków.

Sami przedstawiciele organizacji pozarządowych stale podkreślają, jak ważna dla trzeciego sektora jest zasada jawności. Temu ma służyć wprowadzenie obowiązku ujawniania przez organizacje pozarządowe informacji o wsparciu otrzymanym zarówno od podmiotów krajowych jak i zagranicznych. Nowe regulacje będą gwarancją dobrych praktyk organizacji pozarządowych i realizacją ich postulatów w tym zakresie. Zapewnią też większą kontrolę społeczną nad organizacjami trzeciego sektora. Obywatele mają prawo wiedzieć skąd pochodzą fundusze danej organizacji non-profit - czy np. z darowizn i drobnych składek, czy z dofinansowania np. zagranicznego.

Trzeci sektor, zgodnie z zasadą pomocniczości, powinien odgrywać istotną rolę w życiu społecznym. Tym niemniej istotne znaczenie tych instytucji społeczeństwa obywatelskiego musi iść w parze z jawnością prowadzonej przez nie działalności dla każdego obywatela, w tym w szczególności w zakresie źródeł jej finansowania. Ustawodawca od lat tworzy mechanizmy